

Metronet*

Metronet telekomunikacije d.d.
Ulica grada Vukovara 269d
HR - 10000 Zagreb
T + 385 1 6327 000
F + 385 1 6327 011
E info@metronet.hr

**HRVATSKA AGENCIJA ZA POŠTU
I ELEKTRONIČKE KOMUNIKACIJE**
Ulica Roberta Frangeša Mihanovića 9
10110 Zagreb

U Zagrebu, 25. ožujka 2013. godine

Komentari i očitovanje Metronet telekomunikacija d.d. na prijedlog odluke u postupku analize tržišta započinjanja (originacije) poziva iz javnih komunikacijskih mreža koja se pruža na fiksnoj lokaciji

Metronet telekomunikacije d.d. za telekomunikacijske usluge (dalje u tekstu: Metronet) ovim putem dostavlja komentare na *Prijedlog odluke u postupku analize tržišta započinjanja (originacije) poziva iz javnih komunikacijskih mreža koja se pruža na fiksnoj lokaciji* (dalje u tekstu: prijedlog Odluke) te pripadajući dokument *Analiza tržišta započinjanja (originacije) poziva iz javnih komunikacijskih mreža koja se pruža na fiksnoj lokaciji* (dalje u tekstu: Analiza tržišta) koji je sastavni dio prijedloga Odluke, objavljene na internetskim stranicama Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije (dalje u tekstu: HAKOM).

Prijedlogom Odluke trgovačko društvo Hrvatski Telekom d.d. (dalje u tekstu: HT) određeno je operatorom sa značajnom tržišnom snagom (dalje u tekstu: SMP operator) na tržištu započinjanja (originacije) poziva iz javnih komunikacijskih mreža koja se pruža na fiksnoj lokaciji (dalje u tekstu: Tržište 2) te su mu određene regulatorne obveze, i to: obveza pristupa i korištenja posebnih dijelova mreže, obveza nediskriminacije, obveza transparentnosti uz obvezu objave standardne ponude međupovezivanja, obveza nadzora cijena i vođenja troškovnog računovodstva te obveza računovodstvenog razdvajanja.

Uvodno ističemo osnovne komentare i prijedloge Metroneta:

- 1. Primjena troškovno orijentiranih cijena završavanja (terminacije) poziva u mrežu HT-a**
- 2. Rok za prisilnu naplatu potraživanja od 60 dana**
- 3. Modernizacija mreže HT-a - prelazak s PSTN hijerarhije na hijerarhiju mreža nove generacije (NGN)**
- 4. Zabrana HT-u da neosnovano naplaćuje troškove za pristup pristupnim točkama u svojoj mreži**
- 5. Utvrđivanje naknade u Standardnoj ponudi HT-a za međupovezivanje za kašnjenje realizacije i kašnjenja prilikom otklanjanja kvarova na sličan način kako je to regulirano u drugim standardnim ponudama HT-a**

U nastavku iznosimo komentare na pojedine dijelove Analize tržišta:

Poslovna banka: 2340009-1110181822
Privredna banka Zagreb d.d.
OIB: 23269006802; MB: 1942425
Nadzorni odbor: B. Škegro - predsjednik,
P. Barišić, T. Matić, B. Škerlev, V. Terzić
Uprava: Ž. Lukač - predsjednik,
S. Katinić, D. Rukavina, Z. Vrdoljak
Registarski sud: Trgovački sud u Zagrebu
MBS: 080523351
Temeljni kapital: 75.062.800,00 kuna,
uplaćen u cijelosti
Ukupan broj dionica: 750.628
Nominalni iznos jedne dionice: 100,00 kuna

1) Primjena troškovno orijentiranih cijena započinjanja (originacije) poziva u mreži HT-a

Poglavlje 8.4. Obveza nadzora cijena i vođenja troškovnog računovodstva

Na str. 77 Analize tržišta navodi se:

"Vezano uz navedeno, HAKOM je 29. veljače 2012. godine donio odluku o metodologiji izrade i primjene troškovnih modela za nepokretnu i pokretnu mrežu i univerzalnu uslugu. Rezultat troškovnih modela za nepokretne mreže, čija je provedba trenutno u tijeku, jest izračun jediničnih troškova mreže koji su nužni za pružanje usluga. Prema takvom troškovno usmjerenom izračunu cijena, operator sa značajnom tržišnom snagom trebao bi moći ostvariti povrat učinkovitih troškova pružanja usluge, a cijena će služiti kao poticaj operatorima da održavaju i ulažu u svoju mrežu.

... Pitanje određivanja reguliranih cijena na temelju troškova od ključne su važnosti kako za operatore tako i za HAKOM te će se iste odrediti u zasebnom postupku."

Prema našoj procjeni, cijena originacije u mreži HT-a određena metodom referentnih vrijednosti znatno je veća od troškovno orijentirane cijene. Iako se očekivalo da će ista biti u primjeni od 1. siječnja 2013. godine, ni nakon tri mjeseca još uvijek nije objavljen prijedlog konačne odluke, a za cijelo to vrijeme HT naplaćuje veću cijenu originacije.

Uvažavajući zahtjevnost i kompleksnost postupka izrade troškovnih modela, držimo da je neophodno hitno donijeti konačnu odluku i dovršiti ovaj postupak te odrediti troškovno usmjerene cijene započinjanja (originacije) poziva u mreži HT-a kako bi se otklonila neizvjesnost u poslovanju svih sudionika na tržištu te operatorima pravovremeno omogućilo planiranje interkonekcijskih troškova koji imaju značajan utjecaj na financijske rezultate poslovanja te u konačnici osiguralo regulatornu predvidljivost u skladu sa člankom 5. stavak 2. ZEK-a.

2) Regulatorna obveza transparentnosti – prisilna naplata potraživanja

Poglavlje 8.3. Obveza transparentnosti

Na stranici 74 Analize tržišta, podstavak 5., između ostalih obveza u okviru obveze transparentnosti koja je određena HT-u, određeno je da HT smije primijeniti postupak prisilne naplate potraživanja iz dostavljenih instrumenata osiguranja plaćanja tek ukoliko operator ne podmiri svoja dospjela i nesporna dugovanja u roku od 30 dana od dana zaprimanja pisane opomene.

Kako je odlukom HAKOM-a u studenom 2010. godine izmijenjena regulatorna obveza transparentnosti određena HT-u između ostalog i na Tržištu 2 i to na način da HT može primijeniti postupak naplate potraživanja iz dostavljenih instrumenata osiguranja plaćanja, odnosno, ako se ne može namiriti iz instrumenata osiguranja plaćanja, privremeno obustaviti pružanje usluge, ako operator korisnik ne podmiri bilo koji dugovani i neosporeni račun za usluge, u roku od 60 dana od zaprimanja pisane opomene, nejasno je zašto se predlaže navedeni rok skratiti na 30 dana, iako je evidentno da se okolnosti vezane uz gospodarsku krizu zbog kojih je HAKOM odlučio da je potrebno izmijeniti regulatornu obvezu transparentnosti HT-u u odnosu na rokove za aktivaciju instrumenata osiguranja plaćanja i privremenu obustavu pružanja usluge, a kako bi se na odgovarajući način pristupilo pitanju smanjene likvidnosti.

Naprotiv, gospodarska kriza još je više uzela maha, pao je BDP i smanjila se kupovna moć, što ukazuje da postoje okolnosti na tržištu slijedom kojih je nužno zadržati regulatorni okvir prisilne naplate potraživanja i privremene obustave 60 dana od zaprimanja pisane opomene.

Ističemo da je stvarni rok naplate potraživanja Metroneta od krajnjih korisnika u 2012. godini bio oko 70 dana, što znači da je Metronet morao platiti svoje obveze prema HT-u prema računima za trošak terminacije u T-Com mrežu, a potom čekati da naplati potraživanja prema krajnjim korisnicima.

Ovdje opreza radi skrećemo pozornost kako niti jednim mjerodavnim propisom nisu propisani rokovi za prisilnu naplatu potraživanja. Štoviše, odredbama članka 11. Zakona o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi ("Narodne novine", br. 108/12. i 144/12., dalje u tekstu: Zakon) propisano je kako se ugovorom među poduzetnicima može ugovoriti rok ispunjenja novčane obveze do 60 dana, s time da se iznimno može ugovoriti i dulji rok, pod uvjetom da je dužnik novčane obveze izdao vjerovniku sredstvo osiguranja tražbine koje ima učinak ovršne isprave, a koji ni u kojem slučaju ne može biti dulji od 360 dana (članak 11. stavak 2. Zakona). U pravilu kod zaključivanja, (a i tijekom trajanja) veleprodajnih ugovora s operatorom sa značajnom tržišnom snagom kao sredstvo osiguranja koje alternativni operatori najčešće odabiru i koriste u praksi jest bjanko zadužnica (propisano je više instrumenta standardnom ponudom i jedan od njih se dostavlja po izboru operatora), i to prije se predavala zadužnica koja je morala biti javnobilježnički ovjerena, a izmjenom Ovršnog zakona sada i solemnizirana, čime je predstavljala i tada, a i sada predstavlja ovršnu ispravu. Slijedom navedenog, a kako su na tržištu elektroničkih komunikacija ispunjeni uvjeti i za ugovaranjem i dužeg roka ispunjenja novčane obveze od 60 dana, to niti samo zadržavanje postojećeg regulatornog okvira prisilne naplate potraživanja i privremene obustave nije protivno Zakonu.

Nakon dospjeća računa uredno se obračunavaju kamate koje dodatno s ostalim obvezama (većinu kojih čini veleprodajni trošak) opterećuju mjesečne obveze Metroneta, ali i ostalih operatora. Slijedom navedenog, HAKOM bi trebao uzeti u obzir da mjere koje su do sada poduzete radi smanjenja financijskog opterećenja manjih operatora, pri čemu prvenstveno mislimo na uvođenje regulatornog okvira prije prisilne naplate, nisu urodile željenim rezultatima.

Ističemo da je Metronet i u gore opisanom gospodarskom okruženju u 2012. godini ostvario pozitivne rezultate, ostvarivši 13,3 milijuna kuna neto dobiti. Ukupni prihodi Metroneta uvećani su 6,5%, na 210,2 milijuna kuna, dok je operativna dobit porasla 2%, na 75,6 milijuna kuna. Prihod od poslovnih korisnika dosegnuo je 168 milijuna kuna, što je porast od 7% u odnosu na 2011., a porastao je i broj poslovnih korisnika, i to 20%.

Iz ovoga je vidljivo da je Metronet sa svoje strane poduzeo najbolje napore i mjere u cilju smanjenja financijskog opterećenja i daljnjeg uspješnog poslovanja, ali unatoč pozitivnom poslovanju društva kao i rastu prihoda ostalih alternativnih operatora na tržištu, HT je i dalje zadržao svoj vladajući položaj, što je vidljivo iz Analize tržišta, te tako i dalje ima i tržišnu i financijsku nadmoć prema alternativnim fiksnim operatorima. I dalje postoji nerazmjer u plaćanjima između HT-a i alternativnih operatora koji su i dalje u omjeru pruženih usluga dužnici. Slijedom navedenog, zbog neravnoteže u omjeru potraživanja i dugovanja niti prijebijem međusobnih potraživanja ne može se učiniti puno. Postojanje dospjelih i nespornih dugovanja prema HT-u koja nisu podmirena u roku 60 dana od zaprimanja pisane opomene predstavljaju vrlo ozbiljne mjere koje direktno pogađaju poslovanje operatora te potencijalnu nemogućnost nastavka pružanja usluga krajnjim korisnicima tog operatora.

Kako smo prethodno obrazložili, zadržavanje važećeg reguliranog okvira prisilne naplate i privremene obustave usluga nije protivno mjerodavnim propisima, a držimo da tako određena regulatorna obveza transparentnosti HT-u neće predstavljati prekomjeran teret, jer će u tom periodu i od 60 dana dalje ostvarivati pravo na zatezne kamate, koje teku od dospjeća računa pa do isplate.

Slijedom svega navedenog, predlažemo izmijeniti podstavak 5 na stranici 74 Analize tržišta tako da isti glasi:

- *HT će primijeniti postupak naplate potraživanja iz dostavljenih instrumenata osiguranja plaćanja tek ukoliko operator ne podmiri svoja dospjela i nesporna dugovanja u roku od 60 dana od dana zaprimanja pisane opomene;*

3) Modernizacija mreže HT-a - prelazak s PSTN hijerarhije na hijerarhiju mreža nove generacije (NGN)

Poglavlje 8.1. Obveza pristupa i korištenja posebnih dijelova mreže

Na str. 61 Analize tržišta, HAKOM je utvrdio:

"HAKOM je zadržao HT-u obvezu kojom se definira da HT ne smije uskratiti već ostvareno međupovezivanje u svrhu pružanja usluge započinjanja (originacije) poziva budući da bi, navedeno uskraćivanje već ostvarenog međupovezivanja moglo dovesti do štete i povećanja troškova operatora koji su imali ostvareno međupovezivanje u svrhu pružanja usluge započinjanja (originacije) poziva, a time i do iskorištavanja značajne tržišne snage HT-a kao operatora sa značajnom tržišnom snagom na predmetnom mjerodavnom tržištu."

Slijedom navedenog, a kako se u HT-ovom postupku modernizacije elektroničke komunikacijske mreže HT-a gašenjem lokalnih pristupnih točaka predviđa uskraćivanje za Metronet već ostvarenog međupovezivanja na lokalnoj razini i tjera na uspostavu onog na regionalnoj razini, to navedeno u svojoj naravi predstavlja neprihvatljivo uvjetovanje koje će dovesti do štete i povećanja troškova Metroneta i ostalih operatora korisnika koji već imaju ostvareno međupovezivanje s HT-om na lokalnoj razini, što će imati za posljedicu sprječavanje održivog tržišnog natjecanja na maloprodajnoj razini.

Metronet ističe kako lokalnu razinu povezivanja nije potrebno ukidati samo iz razloga gašenja lokalnih centrala jer HT ima mogućnost instalirati Media Gateway-e kao što je to napravila većina alternativnih operatora na tim lokacijama i na taj način je moguće povezivanje Operatora korisnika i HT NGN mreže na lokalnoj razini, čime bi operatori korisnici opravdali svoje investicije.

Metronet je u svrhu međupovezivanja NGN mreže Metroneta i PSTN mreže HT-a na lokalnoj razini investirao u:

- izgradnju vlastite prijenosne TDM mreže koju čine pojedinačni E1 vodovi do lokalnih pristupnih točaka;
- izgradnju infrastrukture (DDF/ODF razdjelnika i kabelskih instalacija) na lokacijama lokalnih pristupnih točaka HT-a, koja ostaje u vlasništvu HT-a, te se izvodi i naplaćuje od strane HT-a;
- nabavku medijskih prilagodnika (eng. Media Gateway, dalje: MGW), uređaja koji služe za povezivanje glasovnih NGN mreža sa glasovnim PSTN mrežama, te time ostvario povezivanje NGN mreže Metroneta s PSTN mrežom HT-a.

Metronet ovdje podsjeća na prethodna očitovanja koja je dostavio na prethodnim javnim raspravama vezane za predmetnu problematiku prelaska na IMS tehnologiju, i to: podneskom od 5. lipnja 2012. godine u okviru javnog poziva

za prikupljanje prijedloga izmjene Standardne ponude za usluge međupovezivanja Hrvatskog Telekoma d.d., podneskom od 24. srpnja 2012. godine u javnoj raspravi o prijedlogu odluke o izmjeni Standardne ponude BSA, podneskom od 11. rujna 2012. godine u okviru javnog poziva za izmjenu standardnih ponuda HT-a radi gašenja 18 lokalnih centrala i prelaska na IMS tehnologiju te podneskom od 11. prosinca 2012. godine.

Podsjećamo da se HAKOM u obavljanju regulatornih poslova, u skladu s odredbom članka 5. stavak 2. točka 4. ZEK-a, treba voditi regulatornim načelima objektivnosti, transparentnosti, nediskriminacije i razmjernosti, a osobito poduzimati odgovarajuće mjere na način:

4. promicanjem djelotvornih ulaganja i inovacija u novu i naprednu infrastrukturu, na način kojim se osigurava da bilo koja obveza pristupa odgovarajuće vodi računa o riziku ulaganja, te se omogućuju različiti sporazumi o suradnji između ulagača u infrastrukturu i tražitelja pristupa kako bi se raspodijelio rizik ulaganja, osiguravajući pri tome zaštitu tržišnog natjecanja i poštivanje načela nediskriminacije

Prema tome, rizik ulaganja treba raspodijeliti što znači da je neophodno zaštititi dosadašnje investicije operatora korisnika koje su izvršene radi realizacije povezivanja na lokalnim centralama HT-a, te uzeti u obzir nove troškove koje će operatori korisnici imati zbog prelaska na IMS.

Predlažemo regulirati da se fizički IC linkovi prema lokalnim centralama koje se gase zadrže kao logički linkovi na regionalnoj razini (tj. nakon što se promet s tih lokalnih centrala migrira na regionalnu razinu) kako bi se promet prema numeraciji koja je bila pokrivena pojedinom lokalnom centralom i dalje naplaćivao po cijeni lokalne razine međupovezivanja i nakon gašenja navedenih 18 lokalnih centrala, čime bi se zaštitila investicija Metroneta. Neovisno o navedenom, načelno se ne protivimo da se lokalni i regionalni linkovi spoje u iste instance, ali pritom držimo da se cijena terminacije u mrežu HT-a na lokalnoj razini nikako ne smije svesti na cijenu regionalne razine, već upravo suprotno, u slučaju prelaska HT-a na NGN dizajn regionalna razina terminacije u mrežu HT-a trebala bi se svesti na cijenu lokalne razine.

U nastavku teksta na istoj stranici Analize tržišta navodi se:

„HT se nalazi u postupku modernizacije svoje elektroničke komunikacijske infrastrukture koja podrazumijeva prelazak s PSTN hijerarhije na hijerarhiju mreža nove generacije (NGN). Migracija s TDM/PSTN na IP/IMS započela je u HT-u 2010. godine, od kada PSTN i IMS rade paralelno.

Kako je HT samostalno pokrenuo migraciju na IMS, te obavijestio ostale sudionike na tržištu bez konzultiranja s njima ili javne rasprave o istom, a kamo li provedene analize tržišta, evidentno jest kako se sukladno naprijed citiranoj zadržanoj obvezi pristupa kod uskrate već ostvarenog međupovezivanja sve veleprodajne troškove operatora koje će isti imati kako bi ostvarili novo međupovezivanje mora snositi isključivo HT. U protivnom je HT-ov postupak migracije s TDM/PSTN na IP/IMS protivan određenoj mu regulatornoj obvezi pristupa.

Dalje u tekstu na istoj stranici HAKOM zaključuje:

„Navedena migracija podrazumijeva postupno gašenje lokalnih pristupnih centrala, odnosno gašenje određenih lokalnih pristupnih točaka, što znači da putem istih više neće biti moguće preuzimati/isporučivati promet međupovezivanja.“

Skrećemo pozornost da HT ima mogućnost korištenja Media Gateway opreme na lokacijama ugašenih lokalnih centrala, na koje ionako smješta novu MSAN/DSLAM opremu, te je u suprotnosti sa zaključkom HAKOM navedenim na str. 18 Analize tržišta:

"Ostali operatori na tržištu imaju drugačije mreže od HT-a, većinom zvjezdaste arhitekture, s glavnim čvorovima u Zagrebu, Osijeku, Rijeci i Splitu. Uglavnom se sastoje od PSTN pristupnika (eng. gateway), softverskog/programskog preklonika/komutatora (eng. softswitch) i dr. te se temelje na MPLS/IP tehnologiji. Dakle, u Republici Hrvatskoj alternativni operatori imaju elektroničku komunikacijsku mrežu temeljenu na IP tehnologiji. Budući da se ovdje govori o dvije različite tehnologije gdje jedna koristi prospajanje kanala (eng. circuit switching), a druga prospajanje paketa (eng. packet switching), bitno je napomenuti da se različite tehnologije međusobno lako povezuju na način da se koriste pristupnici (eng. gateway) koji vrše pretvorbu sučelja i signalizacijskih protokola te se time postiže tehnološka neutralnost."

U nastavku teksta na str. 61 Analize tržišta HAKOM navodi sljedeće:

"Nakon završetka postupka gašenja lokalnih centrala i prelaska svih korisnika na IMS, HT je obavezan omogućiti povezivanje na IP-IP razini s ostalim operatorima korisnicima. U razdoblju do konačnog gašenja svih lokalnih centrala bit će moguće paralelno međupovezivanje na TDM razini i IP razini."

Druga rečenica je u suprotnosti s prvom rečenicom, s obzirom da se navodi da HT mora omogućiti IP-IP povezivanje tek nakon "završetka postupka gašenja lokalnih centrala i prelaska svih korisnika na IMS". Ovime se drastično utječe na tržište jer se u sljedeće 3 godine prisiljava alternativne operatore da ulažu u PSTN arhitekturu međupovezivanja radi spajanja s HT-om na lokalnoj razini (što uključuje izgradnju, održavanje postojeće prijenosne mreže, najam vodova itd.),

a nejasno je što će se dogoditi sa istim sustavima nakon što HT završi postupak gašenja lokalnih centrala i prelazak svih korisnika na IMS.

Metronet smatra da je potrebno utvrditi da HT već sada mora ponuditi operatorima korisnicima IP-IP povezivanje s obzirom da su HT-u oba sustava PSTN i IMS aktivna i rade paralelno, a čime bi se alternativnim operatorima već sada omogućilo IP-IP povezivanje čime ne bi morali investirati u MGW u slučaju proširenja kapaciteta ili kvarova, već bi sada mogli koristiti resurse za IP-IP povezivanje koje već posjeduju. Na ovaj način bi se djelomično zaštitile investicije alternativnih operatora s obzirom da su investicije u povezivanje na lokalnim razinama s HT-om obezvrijeđene gašenjem lokalnih centrala od strane HT-a

Slijedom navedenog, Metronet drži kako "modernizacija elektroničke komunikacijske infrastrukture koja podrazumijeva prelazak s PSTN hijerarhije na hijerarhiju mreža nove generacije (NGN), koju izvodi HT, što podrazumijeva "gašenje određenih lokalnih pristupnih točaka", ne znači automatski da na lokacijama istih nije moguće nastaviti razmjenjivati promet međupovezivanja.

Dalje, opetovano skrećemo pozornost Naslovu kako gašenje lokalnih PSTN centrala HT-a nije nužno i uzrok za ukidanje međupovezivanja sa NGN mrežom HT-a na lokalnoj razini. Naime, HT je za određena lokalna pristupna područja već implementirao međupovezivanje sa vlastitom NGN mrežom na lokalnoj razini uvođenjem vlastitih MGW uređaja (PSTN pristupnika) na lokaciji lokalne centrale (konkretno riječ je o 12 lokalnih centrala: Beli Manastir, Trogir, Solin, Sinj, Kozala, Čakovec, Slatina, Nova Gradiška, Pag, Krapina, Peščenica 2 i Peščenica 3). Predmetno HT u svojim dopisima naziva "prilagodbe u lokalnoj interkonekciji", odnosno "zamjenu komutacijske opreme na određenim lokalnim centralama". Slijedom navedenog, nije jasno zašto takav model međupovezivanja nije omogućen na lokalnoj razini gdje je HT najavio gašenje lokalnih centrala (podsjećamo onih prvotnih 18 iz prijedloga HT-a koji je bio na javnom pozivu i kasnije na javnoj raspravi tijekom 2012. godine). S obzirom da se govorni promet u NGN arhitekturi i dalje prenosi do lokalnih pristupnih područja, odnosno do terminalne opreme krajnjih korisnika na pojedinom lokalnom pristupnom području (putem MSAN ili DSLAM opreme smještene na lokacijama lokalnih centrala), ovime bi se omogućila zaštita gore navedenih investicija Metroneta uz zadržavanje standardnih sučelja međupovezivanja (2048 kbit/s vod) i standardnih protokola međupovezivanja (SS7/ISUPv2) definiranih u trenutnoj Standardnoj ponudi za usluge međupovezivanja HT-a, a potvrđenih u obvezi pristupa citiranoj na str. 60 Analize tržišta.

4) Zabrana HT-u da neosnovano naplaćuje troškove za pristup pristupnim točkama u svojoj mreži

8.1 Obveza pristupa i korištenja posebnih dijelova mreže

U dokumentu Analize tržišta HAKOM je na str. 63 utvrdio sljedeće:

"Isto tako, HAKOM zadržava HT-u obvezu osiguranja zajedničkog korištenja elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme, pri čemu HAKOM smatra da je HT obavezan osigurati pristupne vodove na zahtjev operatora, koji omogućavaju pristup svakoj pristupnoj točki u mreži HT-a, u svrhu ostvarivanja međupovezivanja."

Skrećemo pozornost da je osim navedenog načina međupovezivanja putem pristupnih vodova HT-a, međupovezivanje moguće ostvariti i na način da operator korisnik pristupa pristupnoj točki HT-a putem vlastitih pristupnih vodova, a što je u praksi i ostvareno, te je neophodno isto u ovom postupku analize tržišta jasno definirati, i to na način da se HT obvezuje omogućiti operatorima korisnicima spajanje na HT mrežu putem vlastitih pristupnih vodova za koje odgovora operator korisnik, pri čemu se treba jasno utvrditi da HT, nakon jednom već ostvarenog pristupa, ne smije naplaćivati operatoru korisniku bilo kakve mjesečne naknade za taj pristup (kao što je npr. mjesečna naknada za zakup sučelja STM1 na HT-ovoj mreži ili pak mjesečna naknada za smještaj ODF-a i SVK). Metronet smatra da nema niti jednog razloga zbog kojega bi HT naplaćivao ove dvije naknade. Naplaćivati smještaj SVK od uvodnog zdenca do ODF-a i smještaj ormara i ODF-a, kao i naknadu za korištenje STM1 porta nema smisla jer isti služe odvijanju prometa za koji postoje jedinične cijene i one se naplaćuju kroz promet.

U prilog navedenog podsjećamo i na obrazloženje rješenja glavnog nadzornika elektroničkih komunikacija (KLASA: UP-344-08/10-01/63) od 15. svibnja 2010. godine kojim se HT-u nalaže uklanjanje nepravilnosti u objavljenj Standardnoj ponudi HT-a za uslugu veleprodajnog širokopojsnog pristupa od 1. listopada 2009. godine u vezi regulatome obveze pristupa i korištenja posebnih dijelova mreže, određene HT-u na tržištu veleprodajnog širokopojsnog pristupa:

"Regulatorna obveza pristupa i korištenja posebnih dijelova mreže, kako je objašnjeno na str. 67. Analize širokopojsnog pristupa ograničena je na obvezu omogućavanja operatorima korisnicima pristupanje svakoj pristupnoj točki preko vlastitih pristupnih vodova, i ne daje niti implicitno niti eksplicitno pravo HT-u naplate bilo kakvih troškova za taj pristup. Također, u izreci rješenja nadzornika od 22. siječnja 2010. precizirano je u točki 3.(c) da je u standardnu ponudu potrebno unijeti samo slijedeću odredbu: „operator korisnik može pristupiti svakoj pristupnoj točki preko vlastitih pristupnih vodova za koje je odgovoran operator korisnik“, bez davanja ovlaštenja za uvođenje odredbe o naplati troškova."

...Naime, smisao regulatorne obveze transparentnosti je, između ostalog, stvaranje jasnih uvjeta za poslovanje operatora korisnika. U situaciji u kojoj HT samostalno i arbitrarno određuje cijene za uslugu za koju regulatornim obvezama nije predviđena naplata, jasno je da se operatorima korisnicima stvara prepreka za učinkovito korištenje standardne ponude, i time učinkovito tržišno natjecanje."

Slijedom navedenog, predlažemo uskladiti regulatornu obvezu pristupa i korištenja posebnih dijelova mreže određene HT-u na predmetnom Tržištu 2 s istom obvezom na tržištu širokopojasnog veleprodajnog pristupa na način da se u poglavlju 8.1. Analize tržišta doda sljedeća odredba:

"Operator korisnik može pristupiti svakoj pristupnoj točki u mreži HT-a preko vlastitih pristupnih vodova za koje je odgovoran operator korisnik, pri čemu HT, nakon jednom već ostvarenog pristupa, ne smije naplaćivati operatoru korisniku bilo kakve mjesečne naknade za taj pristup."

5) Utvrđivanje naknade u Standardnoj ponudi HT-a za međupovezivanje za kašnjenje realizacije i kašnjenja prilikom otklanjanja kvarova na sličan način kako je to regulirano u drugim standardnim ponudama HT-a

U dokumentu Analize tržišta, u okviru regulatorne obveze pristupa i korištenja posebnih dijelova mreže određene HT-u, na stranici 63 Analize tržišta, HAKOM je utvrdio sljedeće:

"Nadalje, HT je obvezan osigurati određenu razinu usluge - SLA (eng. Service Level Agreements) za uslugu započinjanja (originacije) poziva i uslugu vodova za međusobno povezivanje, kao što su npr. omjer raspodjele prometa po operatorima za vrijeme kvara u mreži, rokovi uspostave usluge te vrijeme otklona kvarova."

Podržavamo predloženu regulaciju koja je nužna, ne samo radi usklađivanja regulatornih obveza određenih HT-u na drugim tržištima, nego i radi primjenjivosti SLA ugovora. Dodatno, bez određivanja HT-u sankcija za kršenje rokova za uspostavu međupovezivanja i otklona kvara, HT bi mogao taktikom odgađanja iskorištavati svoj vladajući položaj i time narušiti djelotvornost tržišnog natjecanja.

Slijedom svega navedenog, Metronet drži u cijelosti svoje komentare osnovanim te predlaže Naslovu iste u cijelosti usvojiti.

Metronet telekomunikacije d.d.